

mitten
tidningen

82

JULKLAPPSTIPS!

STENHÅRD TÄVLING!

INGEN LEDARE!

TVÅFÄRGSTRYCK!

NÅGOT FÖR DIG?

Ingenledaren

Den här tidningen har ingen ledare.

Inte heller någon jubileumsskrift.

Mitten vid Åbo Akademi fyller 10 år den 24. november detta år.

Så 'va' tä?!

Vi upplever en stor frustration över situationen på Kären, förhållandena i samhället överlag. Det verkar emellanåt omöjligt att föra en konstruktiv diskussion om någonting överhuvudtaget.

Resultatet av nomineringen befarades, resultatet var sorgligt att skåda. Vem orkar föra en seriös debatt med idel spexare?

Men vi vill göra något för att påverka, utveckla och skapa. Vi tror inte att studenter är fel forum för en positiv utveckling av närmiljön, den nationella och den internationella situationen.

Är Kären fel forum?

Genom att rösta gör studenten kårfullmäktige till ett av sina forum för åsikter.

Du har rätt att påverka den diskussion och verksamhet som sker på Kären, utnyttja den!

M-tidningen:

ansvarig utgivare Maria Grönroos

DET FEMTE ONÖDIGA KÄRN KRAFTVERKET KOMMER

I vårt land finns nu en överskottskapacitet inom elproduktionen. Enligt elproducenternas optimistiska prognoser kommer vi att vara i behov av ny kapacitet i början på 1990-talet. Enligt de "pessimistiska" prognoserna kommer vi att ha överkapacitet ännu om tio år. Trots dessa siffror fötgår planeringen av ett femte kärnkraftverk med oförminskad styrka. Varför?

Då tidningspressen för ca fem år sedan avslöjade "hemliga planer" på slutförvaring av högaktivt kärnavfall i den finländska berggrunden kände sig många medborgare i republiken grundlurade. Det visade sig att försäkringarna om att avfallsproblemet skulle lösas endast var tomt prat. Idag exporterar visserligen IVO sitt högaktiva kärnavfall till Sovjet, men det lågaktiva och medelaktiva avfallet tänker man begrava på Hästholmen.

Industrins Kraft (TVO) har inte kommit någonvart med sitt avfallsproblem. Den enda lösning som återstår för TVO är slutförvaring i det finländska urberget, högst antagligen i Olkiluoto. Om statsmakten godkänner denna avfallslösning, betyder det samtidigt att driften av anläggningarna i Olkiluoto kan fortsätta också efter utgången av nästa år. Finns det någon som tror att statsmakten skulle tvinga TVO att stänga sina kärnkraftverk med "avfallslösningen" som motivering?

Statsmakten kommer knappast att hindra TVO från att producera elkraft. Urberget kommer att få duga som lösning på avfallsproblemet.

Exemplet visar hur beslutande instanser i republiken är trängda av de ledande elproducenterna. Beslutsfattarnas rörelsefrihet är begränsad. I kärnkraftsfrågan existerar numera inga andra insatanser än bolagen själva och några statliga instanser av gummi-stämpelkaraktär.

Allt sedan de nuvarande fyra kärnkraftverksenheterna ficks att fungera någorlunda väl har vårt land brottats med överkapacitet i elproduktionen. Existerande kraftverk står och kommer att stå en längre tid framöver. Det "ståtligaste" exemplet på denna punkt är kolkraftverket (1000 MW) i Joddböle, Ingå, som kommer att tas i bruk först år 1986. Om kärnkraftverken fungerar som de skall, alltså...

En snabb blick på befintlig kapacitet och behövlig kapacitet (inklusive reservkraft) ger vid handen, att den totala överkapaciteten för tillfället är ca 2 000 MW. En inte obetydlig siffra, då man beaktar att de fyra existerande kärnkraftverken tillsammans har en kapacitet på 2 200 MW.

Men kraftbolagen (läs: IVO) planerar med tanke på framtiden. Byggnadstiden för ett kärnkraftverk av 100-megawattsklassen är ca 10 år och nu vill IVO att ett beslut om ett femte kärnkraftverk skall fattas så fort som möjligt. (Enligt IVO borde beslutet egentligen ha fattats för länge sedan.)

Den långa byggnadstiden för ett stort kärnkraftverk medför att ett positivt beslut kommer att bygga på mycket lösa grunder. Det här har i olika sammanhang noterats av tekn. dr Markku Nurmi, som för sin del anser att IVO borde satsa på kol eller eventuellt torv som bränsle. Då skulle det finnas tid fram till år 1988 att se hur elbehovet i verkligheten kommer att utvecklas.

Tanken är främmande för kärnkraftsbolagen. Hos IVO skulle dröjsmål komma att betyda sysslösa planerare, tekniker, ingenjörer o.s.v. Folk som har specialiserat sig på kärnkraft kan tydligen inte syssla med andra energiformer.

Men IVO vill inte heller i offentligheten säga rakt ut, att det är ett femte kärnkraft man vill ha. I stället försöker man på IVO att med hjälp av utomstående "objektiva" undersökningar påvisa, att kärnkraften är det bästa alternativet. Den senaste "objektiva" undersökningen lät IVO utföra hos Motor Columbus, ett schweiziskt bolag med uppenbara kärnkraftsintressen...

Sedan kärnkraften togs i bruk i vårt land har vattenkraften allt allt mer fått spela en underordnad roll som reserv- och reglerkraft. Det här beror på att kärnkraftverken inte får regleras (p g a Strålskyddsinstitutets bestämmelser) i enlighet med dygnsvariationerna i elbehovet. Därför körs kärnkraftverken med en stor effekt som möjligt och variationerna i förbrukningen utjämnas med hjälp av bassänger och dygnsreglerade älvar.

Men älvarna räcker inte till hur långt som helst - inte ens som reglerkraft. Ett nytt kärnkraftverk i 1000-MW-klassen skulle öka regleringsbehovet avsevärt, och älvar som skulle lämpa sig för regleringsändamål börjar det verkligen bli brist på.

Kraftingenjörerna på Imatran Voima är emellertid inte rädlösa.

Under planering är nämligen också ett s k pumpkraftverk, vars enda funktion är att utjämna dygnsvariationerna i förbrukningen.

(Vatten pumpas nattetid upp i en bassäng och strömmar under dagtid ner igen via turbiner.) I Korospohja i närheten av Jyväskylä har man funnit lämpligt landskap att förstöra med detta pumpkraftverk.

Noteras kan, att byggnadstiden för ett pumpkraftverk är ungefär lika lång som för en 1000-megawattare. Da man ytterligare beaktar att kapaciteten i Korospohja planerats till 500 MW, så börjar mönstret ta form: Korospohja pumpkraftverk skall betjäna vårt femte kärnkraftverk.

Handels- och industriminister Ollila säger för sin del att inget beslut om något som helst storkraftverk kommer att fattas så länge nuvarande regering sitter. Det är givetvis fallet. Sådana beslut fattar ingen regering just före ett riksdagsval. Det vet också Imatran Voima.

Enligt obekräftade rykten går de ledande figurerna inom IVO nu omkring och bollar med strategier för hur man skall göra efter valet. Helst skulle man se att socialdemokraterna tillsammans med samlingspartiet gjorde ett gott val. Då skulle ett för IVO positivt beslut om den femte reaktorn ha de bästa chanserna att lyckas.

Å andra sidan spelar det inte så stor roll vilka partier som vinner valet - åtminstone inte när det gäller frågan om et femte kärnkraftverk. Kärnkraftsintresset i detta land har så mycket makt och pengar bakom sig, att en regering när det kniper ordentligt inte har något val.

Så fungerar energipolitiken i ett land med koncentrerad och centraliserad energiförsörjning.

Bjarne Nyman

VAD HAR SF ALLTID GJORT?

- Åbo Akademis statsvetenskapliga fakultet har alltid utbildat..... Det här vet alla. Nu har vi dessutom höjt standarden avsevärt. Professor Dagmar Boj informerar årets gulnåbbar vid den statsvetenskapliga fakulteten vid det finlandssvenska universitetet.

Så här lät det åtminstone för något år sedan. Statsvetenskapliga fakulteten hade nämligen lagt in några nya böcker och kursar på Cum laudenivån i statskunskap och vips inlett utbildningen av en ny yrkesgrupp. Och kvaliteten är hög.

Åtminstone om man får tro professor Boj och hans brorsa som båda är djupt övertygade om sin sak. Eller åtminstone var det. Det har varit litet tystare på senaste tid.

Förutom att den statsvetenskapliga fakulteten som har stor sakkunskap påutbildningens område kan de blivande också studera olika ämnen vid den humanistiska fakulteten.

Visserligen har professor Boj(?) glömt att berätta detta för personalen på den humanistiska fakulteten. Men det är bråttom ibland.

Men utbildningen av inskränker sig inte endast till detta. En fjärdedels studieveckas kurs i meddelas också vid fakulteten. Det är professor Bojs gamla elev Elof Bagare som står för denna arbiskurs i

Men bröderna Bojs insatser för den finlandssvenska har inte värderats lika högt överallt. Bland annat undervisningsministeriet lär vara mindre övertygat. Fast det verkar som om bröderna Boj också tappat intresset. Men antalet statskunskapsläsare har ökat så målet med utbildningen är nått. Och utvecklingen tryggas med nya arbiskurser och de högklassiga böckerna.

TÄVLING: Gissa vilket ord som fattas! Första pris lösningen på gåtan med det nya utbildningsprogrammet som kom bort. Svaren kan sändas till AA:s statsvetenskapliga fakultet. Märk kuvertet: Tro flyttar berg - nästan i varje fall.

Spårvagnschaufför?

Köttmästare?

Snabbköpskassor?

Grafologer?

Pizzakockar?

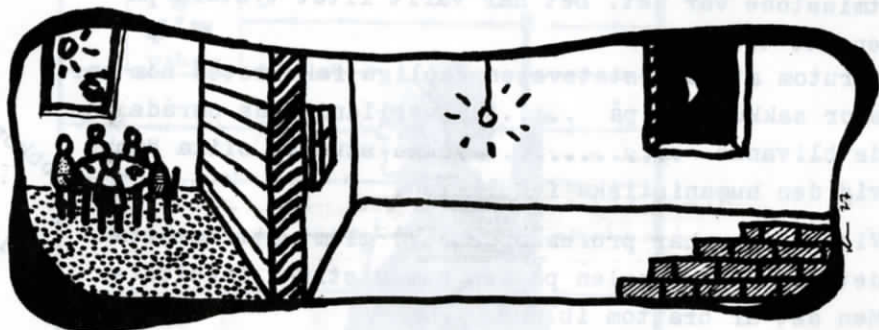
Diplomater?

Kyrkovaktmästare?

Hur bor vi?

Behovet av att planera för närsamhällen, miljöer där hushåll fungerar i samverkan och människorna vill och kan ta ansvar för sin omgivning i dess helhet, är konstaterat om och om igen. En motivering för närsamhällsidén har varit människans psykiska välfärd.

Samhällsbyggnaden av idag ligger långt från dessa ideal. De strukturer som förverkligas gynnar stress och en "osund", i betydelsen otillfredsställande och frustrerande livsföring. Samtidigt skapas rent psykiskt betungande och isolerade miljöer där människor inte kan känna gemenskap.

Det konkreta boendet har mycket lyfts fram av bl.a. kvinnorörelsen och miljørörelsen. Den förra har främst poängterat kärnfamiljens förtryck inom sig, och isoleringen gentemot omvärlden. Barnomvårdnad och rent praktiskt hushållsarbete har setts som nödvändiga att omorganisera.

Miljørörelsen å andra sidan har betonat resursmässiga frågor - små enheter förbrukar mer rationellt än stora, men det enskilda hushållet är för litet för att kunna producera och konsumera på ett optimalt sätt - ekologiskt betraktat.

Ett ekologiskt medvetet tänkande ser enda möjligheter till produktion av nödvändiga varor, sålunda att också teknologin bygger på det naturliga kretsloppet. Det existerar inget avfall, utan det som är "avfall" bör återföras till produktionen. Hela produktionsprocessen är möjlig att överblicka i ett närsamhälle, orsak och verkan är omedelbart kända.

Om teorin dras ner till det personliga planet eller det enskilda hushållet känns tanken att i det praktiska livet producera i ett kretslopp svår. (Trots att mycket rent naturligt har följt återanvändningsteorin i hushållen före slit-och-släng-kulturen.)

Här kommer hus- och kvarterskollektivet in. Inom ramen för en lite större gemenskap kan en livsföring i riktning mot en ekologiskt sundare tillvaro tas. Små enheter av familjetyp sporrar konsumtionen. Pryl- och statushysterin frodas. Har konsumtionen blivit en ersättning för eget skapande, egen aktivitet och eget engagemang, eller en ersättning för uteblivna mänskokontakter. Det är inte lätt att bryta sig ut ur cirkeln ensam. Kan ett kollektiv ge styrka?

Men varför avskräcker hela kollektividen så många?

Kan en orsak ligga i det hur vi tvingas bo idag? Hemmets fyra väggar utgör en mur mot grannar, och andra sociala kontakter överhuvudtaget. Det vi inte känner till är vi rädda för. Spräng murarna!

Resultatet? Att planera för gemenskap medför en ny konfrontation som kan ge grogrund till ett nytt sätt att bo och verka, tillsammans. Det kan vara en utopi, men så mycket sämre än det är idag kan det inte bli - ur människans synvinkel sett. Barnen mår inte bra - planeringen för barn och ungdom ligger på sandladdenivån. Ensamma mår dåligt, äldre människor är isolerade från de yngres liv. Handikappade har ingen jämlik plats i samhället. Familjen mår illa. Studenter lever "tillfälligt" under sin studietid.

Förutom den rent mänskorelationsmässiga aspekten fyller kollektiv-tanken två viktiga funktioner - tillsynsfunktionen och en produktionsfunktion.

Omsorgen om barn, äldre, sjuka måste gå att sköta på ett sätt som inte fordrar stora, opersonliga miljöer eller någon, några fås odelade ansvar och tid.

Ett gemensamt ansvar för medmänniskorna i närmiljön ger också en själv något. Fördomar raderas inte naturligt så länge olika mäskorgrupper isoleras. Barnfamiljer i förorter, äldre på "hem", handikappade på anstalter och studenter i studentbyar och -hem.

Ett kollektiv kan "producera" t.ex. mat, tvätt, städning på ett mer energisnålt och jämlikt sätt, än vad det nu görs i hushållen.

Vem använder sin tvättmaskin 24 timmars i dygnet? Ändå planeras det inte tvättstugor i nya bostadshus i samma utsträckning som tidigare.

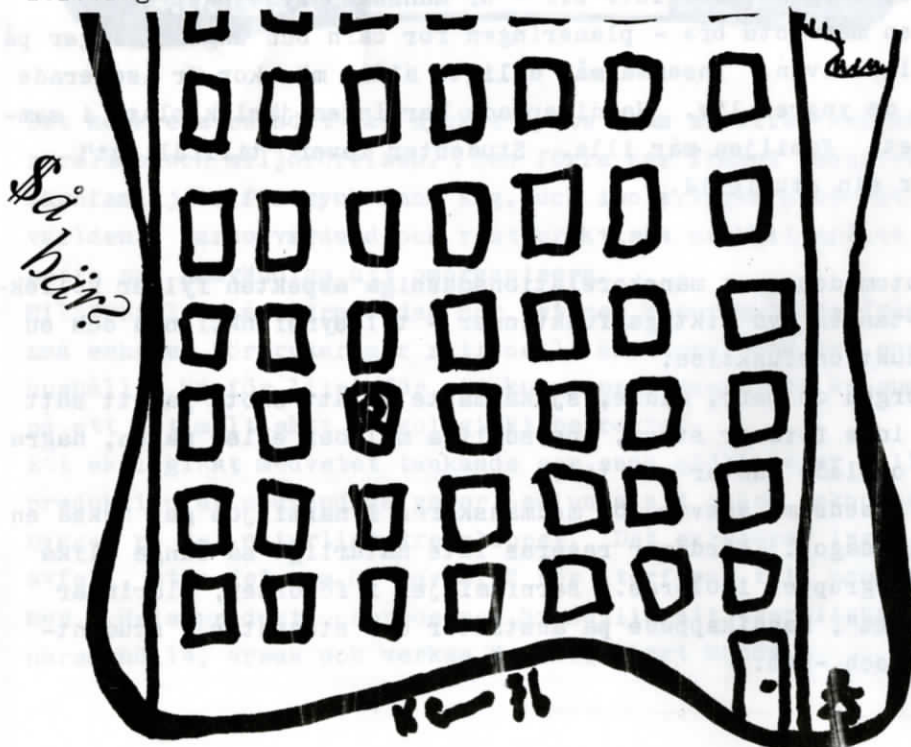
Samhällets uppenbara sektorplanering förorsakar utslagning och handlingsförlamning. Mänskan måste få en helhetssyn på sin tillvaro och sina olika funktioner som t.ex. förälder, arbetare, politisk samhällsmedlem för att kunna sammansmälta detta till en harmonisk enhet. Hon kan inte göra det oberoende av andra människor. En början är att skapa hushåll i samverkan, människor i större samverkan än tidigare.

Det s.k. "privatlivet" är överbeskyddat och ger isolerade och passiva människor som resultat. Vad har vi att dölja för omvärlden?

Personlig integritet är inte ett resultat av cellboende. Dagens modellösning för boende fungerar inte, vi måste pröva oss fram till något bättre.

Inspirationen hämtad ur Folkjournalens senaste nummer, vilket förövrigt rekommenderas varmt!

Maria Grönroos

-FORSKNING

Den västerländska kulturtraditionen är mycket långt mansdominerad och **manscentrerad**. I århundraden har manliga kyrkofäder, filosofer, vetenskapsmän och författare definierat kvinnan ur sin synpunkt och på sina villkor. Aristoteles såg kvinnan som en "defekt man", Tomas av Aquino ansåg henne vara ett mellanting mellan man och barn, jämlikhetens och broderskapets förespråkare Rousseau betonad foglighet och underkastelse som kvinnans främsta egenskaper och enligt Freud måste kvinnan kompensera sitt penisavund och självförakt med sin uppgift som hustru och mor.

Och fortfarande kan forskningen i hög grad ses som ett privilegium för män! Forskningens organisering, innehåll och resultat har påverkats av den kompakta mansdominansen som idag endast i mindre utsträckning luckrats upp. Under senare tid har emellertid vid universitet runt om i världen vuxit fram en forskning som vill komplettera och korrigera den manscentrerade världsbilden och ge kvinnorna en rättmätig plats i forskningen. Denna kvinnoforskning uppstod samtidigt som den nya kvinnorörelsen i västvärlden.

MÄNNISKANS HISTORIA ÄR OCKSÅ KVINNORNAS

Vår kunskap om kvinnors historia, kultur och arbete är splittrad och bristfällig. Först på senare tid har vi fått ta del av forskning med uttalad målsättning att lyfta fram den osynliggjorda kvinnan. Idag erkänns det allmänt att vår historieskrivning länge varit en ensidig "kungarnas historia", det mesta ha setts ur de styrande skiktens synpunkt. Vi försöker nu komplettera vårt vetande om allmogen, om "vanligt folk" genom tiderna. Nu vill också kvinnor - i likhet med övriga maktlösa grupper - lära känna sin historia. Att inte belysa halva mänsklighetens insatser, att "glömma bort" kvinnors insatser i historien, litteraturen, konsten, musiken, vetenskapen, innebär också att undanhålla dem möjligheten att förstå sin egen identitet och plats i tillvaron. Det är därför av rent vetenskapligt intresse att komplettera vår kunskap om kvinnliga insatser och erfarenheter!

Förutom osynliggörandet av kvinnan har de uppgifter och livssfärer som för henne varit de centrala gjorts till marginella företeelser. Vår traditionella forskning har nästan uteslutande koncentrerat sig på den offentliga sfären och nonchalerat de sektorer som för kvinnor alltid varit viktiga: den privata sfären, hemmiljön, omsorgsarbetet, reproduktionen.

De centrala teorierna och begreppen har anpassats till studier av den verklighet som varit angelägen just för männen. Därför har forskningen - såvida den överlag beaktat kvinnorna - sett henne som ett undantag från det "allmänmänskliga". Politologiska, sociologiska och psykologiska teorier beskriver kvinnan genom hennes "brister", genom vad hon "saknar" i jämförelse med mannen, som ses som måttstock: kvinnor är passivare, konservativare, mera traditionsbundna, mindre ambitiösa, mindre maktsträvande än män.

Vi behöver en omvärdering av många centrala begrepp för mänsklig aktivitet. Kvinnors tolkning av begreppen "arbete, fritid, familj, makt, prestationer, ambitioner" måste fås att komplettera de teorier samhällsforskningen idag förmedlar oss. T.ex glömmer samhällsvetenskaperna ofta bort att "arbete" är ett vidare begrepp än endast lönearbete. På en internationell sociologkongress nyligen lär kvinnor utan lönearbete allmänt ha betecknats som "non-working women"!

Kvinnor utesluts ofta som forskningsobjekt eftersom de inte "passar in i teorierna" eller "blandar bort frågeställningarna". Man ser kvinnorna som problemet - inte det raktum att rådande teorier och metoder inte tycks kunna beakta kvinnors livssituation och värderingar. Som exempel på detta från mitt eget ämnesområde, socialpolitik, kan nämnas Jouko Siipis doktorsavhandling om lönearbeters trivsel (1954), där undersökningen endast gällde män. Som orsak till detta angav Siipi att kvinnornas trivselproblem till den grad avvek från männens, att en analys av kvinnorna hade försvärat och fördröjt forskningsarbetet. Själv har jag nyligen stött på en doktorsavhandling från 1978 om orsaker till att män fortsätter studierna efter akademisk grundexamen. Efter hundra sidor teori fick jag äntligen en förklaring till varför kvinnorna utesluts: dels för att de var för få och dels för att de inte passar in i de teorier som de första hundra sidorna redogör för! Som sagt, man frågar sig om det är teorierna eller kvinnorna det är fel på...

PÅVERKAS FORSKNINGEN AV KÖNET ?

Den traditionella forskningen påstås ofta vara könsneutral (oberoende av forskarens kön). Emellertid har vi idag luckrat upp den strikta positivistiska synen på den "neutrala, objektiva forskaren" och erkänner att hon/han är präglad av sin miljö, kultur, erfarenheter, t.o.m. ideologiska värderingar. I biologisk mening kan vi knappast iakttaga någon skillnad mellan mäns och kvinnors forskning. Men kvinnors och mäns olika roller och erfarenheter påverkar forskningens villkor och resultat. Och det börjar allmänt accepteras att kvinnors forskning inte bara behövs av rättvise- och jämställdhetsskäl, utan framför allt därför att kvinnors verklighetsuppfattning och erfarenheter kan tillföra forskningen förnyelse.

VAD ÄR KVINNOFORSKNING ?

Kvinnoforskning är ingen ny vetenskapsgren, utan en ny kritisk aspekt som kan tas upp inom all vetenskap som sysslar med människan som forskningsuppdrag. (t.ex samhällsvetenskaper, humaniora, teologi). Men också inom teknisk eller naturvetenskaplig forskning vars tillämpningar på olika sätt berör människan, kan ett medvetet kvinnoperspektiv utvecklas. Kvinnoforskningen kan definieras som forskning som "strävar till att belysa, förstå och förklara kvinnors ekonomiska, sociala, kulturella och psykologiska situation på ett systematiskt sätt." Ofta betonas framför allt att forskningen skall ha ett "kvinnoperspektiv" Detta innebär att vi kritiskt bör granska rådande teorier och metoder med utgångspunkt i frågan: hur kan vi med hjälp av dessa förstå och tolka kvinnors verklighet? På sikt bör kvinnoforskningen genomsyra, korrigera och förändra våra etablerade teorier, metoder och angreppssätt.

Forskningen har gett oss en hel del beskrivningar om kvinnors "handikapp", såsom omsorgsförpliktelser, anspråkslöshet, resurssvaghet och maktlöshet. Denna forskning är viktig och har lett till en rad olika jämställdhetskrav. Men kunskap om detta får inte göra oss handlingsförlamade! Desäa "eländighetsbeskrivningar" måste kompletteras med en förståelse för kvinnor som aktiva subjekt som gör medvetna val utifrån sina värderingar och prioriteringar. Kvinnors beteende kan inte uteslutande ses som resultat av diskriminering och förtryck, utan också som resultat av en medveten värdeorientering. Vi behöver positiva beskrivningar av kvinnors styrka, kvinnokulturens positiva sidor, kvinnliga förebilder, osv.

KVINNOFORSKNINGEN HAR KOMMIT IGÅNG OCKSÅ HOS OSS

I Finland har kvinno- och jämställdhetsforskningen på allvar kommit igång. Tre riksomfattande symposier har hållits sedan 1980, kvinnliga forskare har organiserat sig på flera högskoleorter, forskning med kvinnoperspektiv har fått vind i seglen i våra högskolor. Finlands Akademi har upptagit kvinnoforskning som ett av sina s.k. tyngdpunktsområden och i anslutning till Jämlikhetsdelegationen fungerar en anställd koordinator för kvinnoforskning. Våra vetenskapliga bibliotek har fått upp ögonen för den oerhörda mångfald av utländska tidskrifter och övriga publikationer som är ett uttryck för kvinnoforskningens bredd och mångsidighet. (Ett besök på AAB:s senaste utställning är värt ett besök!)

TILL SLUT NÅGRA TIPS FÖR DIG SOM ÄR INTRESSERAD AV KVINNOFORSKNING: (För uppsatser, pro gradu-avhandlingar el.dyl.):

Kvinnovetenskaplig tidskrift. (Lund) (finns på ÅAB)
Naistutkimustiedote (fås från Statens jämlikhetsdelegation och på ÅAB)
Gråt inte - forska! Kvinnovetenskapliga studier samlade av Karin Westman Berg. 1979. (på ÅAB)
Naisen historiallisuus - sukupuoli - yhteiskunta. (Seminarierapport 1981, finns på ÅAB)
Nytt om kvinneforskning. (norsk tidskrift, finns på ÅAB)
Doing Feminist Research. Helen Roberts (ed.) 1981. (Finns på ÅAB)
Women's Studies International Forum. (tidskrift 1978-, finns åtminstone på riksdagsbiblioteket i Helsingfors)

SOLVEIG BERGMAN

EN ANNORLUNDA KONSTUPPLEVELSE

Marc Chagall

Solen lyser över november-Stockholm. Det gråa höstvädret och de kala träden får ge vika för värmen och ljuset. Det är inte enbart sol och värme som har värmt stockholmarna och andra i höst. Sedan den 25:e september pågår en utställning med Marc Chagalls konst i Moderna Museet.

Mark Chagall föddes år 1887 i en judisk hantverkarfamilj i Vitebak, en by i Vitryssland. Redan i tidig ålder bestämde han sig för att bli konstnär och 1910 reste han till konstens paradys, Paris. Under sitt liv har han förutom i Vitebak och Paris, bott i Berlin och USA för att slutligen bosät-

Över staden, Marc Chagall

Chagalls verk, som annars intar hedersplatser i museer och samlingar i Paris, Zürich, New York och Leningrad, har rönt ett enormt intresse. Mänskor i olika åldrar, olika bakgrund och nationalitet, konst "förstå-sig-påare" och andra mindre konstmedvetna trängs i utställningshallarna. Vad är det då som är så speciellt med Mark Chagall, vad är det som han förmår väcka till liv inom oss människor?

ta sig på den franska rivieran, där han fortsatt sitt skapande. Till trots för den kosmopolitiska miljön varifrån han tagit många intryck utgör det rysk-judiska ursprunget ett centralt inslag i hans tavlor. Judiska traditioner som spelmannen med sin fiol, rabbinen med Toran får dela tavelduk med Eiffeltorn, Seine, fåglar och älskande par. Kao-tiskt, färgsprakande, intensivt, oförståeligt - många är de adjek-

tiv som yttrats om Chagalls konst. Chagalls verk kan inte inordnas i någon egentlig stilart, de är varken renodlat impressionistiska eller surrealistiska, utan han betonar att varje tavla skall tala för sig själv och inte som ett verk tillhörande den ena eller andra stilarten. Det är kanske därför Chagalls konst tilltalar många; det är inte perspektiven eller färgkombinationerna, dvs tekniken i sig själv som är det avgörande, utan att måla är att omskapa och förmedla världen. Man måste inte förstå, utan se, känna och uppleva!

Det som Chagall avbildar är tidlöst, människan lever på jorden inom tidens gränser, men längtan efter kärlek, sökandet efter ideal och drömmen om frihet är eviga begrepp. Endel återkommande symboler understryker detta i tavlorna: fåglar som flyger omkring, vilar, skadas är våra tankar och suckar, de älskande paren materialiserar vår kärlekslängtan. Cirkuslivet fascinerar Chagall vilket tydligt kommer fram i hans senare produktion. Han skriver själv "Cirkusen är den föreställning som tycks

mig vara den mest tragiska av alla. Den är genom århundraden det mest gälla skrik mänskan utstöter på jakt efter nöje och glädje. Ofta tar den formen av hög poesi. Jag tycker mig se Don Quijote på jakt efter ett ideal, som den geniale clownen som grät och drömde om den mänskliga kärleken."

I Chagalls tavlor pulserar livet; människan han mött, natur, händelser omkring honom, känslor, drömmar och ideal. På samma gång som den är mycket individuell är den universell - människan i livets kretslopp, en tid på jorden för att sedan försvinna eller...

Jag är ingen konstkännare, jag vet egentligen mycket lite om konst men vill tro att Chagalls konst kan upplevas såsom den är. Värme förvaning, igenkännandets glädje, livets mångfald - tankar och känslor väcktes till liv i mig och många andra som besökte utställningen denna söndag. Det finns annat än solstralar som förmår väma ett höstfruset hjärta.

Tinka Jungar

STUDERA I CIRKEL

Jag tillbringar största delen av min tid med att antingen sitta på föreläsningar eller tentläsa. Varför skulle jag då använda min dyrbara fritid till att gå med i en studiecirkel?

Om du resonerar på det här sättet finns det åtminstone två argument, som borde få dig att ändra inställning.

Att studera i cirkel innebär att man tillsammans studerar och diskuterar ett ämne som man tycker är intressant.

I motsats till att sitta passivt och lyssna till någon tråkig föreläsare deltar du själv aktivt i studiecirkeln genom att diskutera och dela med dig av dina egna erfarenheter. Du kan dessutom påverka innehållet i "studierna" (jfr. med vanliga kurser och föreläsningar) i första hand genom att komma med förslag om intressanta ämnen och inledare.

Kring följande teman skall vi samlas nu på hösten och våren:

mittenideologin

EST-training

kvinnoforskning

naturkost

Libanon-krisen

studiefrågor

Observera att listan inte är fullständig! Om du har idéer till ämnen kontakta Kati Frostell (tel. 19365). Närmare info om tid och rum dyker upp i god tid på anslagstavlorna och i Kårbulletinen. Studiecirkeln är avsedd för alla - även icke mitteniter.

Aktivera dig!

Civiltjänst inget alternativ för lata

- Civiltjänsten är inget lätt alternativ. Ansökningsprocessen är i sig själv svår. Själva tekniken är enkel men svårigheterna kommer på det personliga planet. Det här berättar Bengt Östling som för tillfället avtjänar sin civiltjänst vid Vasa Central sjukhus.

Det börjar också vara hög tid att avliva myten om den lata civiltjänstgöraren menar Bengan. Civiltjänstgöraren utför faktiskt ett jobb och har inte någon möjlighet att lata sig. I Norge har man också erkänt det här.

- I Norge är de arbetsgivare som har en civiltjänstgörare i tjänst förpliktigats att betala ut full lön.
- visserligen inte till civiltjänstgöraren utan till U-landsbiståndet, berättar Bengt Östling.

Han har nu varit tre månader vid Vasa Centralsjukhus och upplever det hela mycket positivt.

- Det känns meningsfullt, jag tror att speciellt de som jobbar på ett sjukhus upplever sin civiltjänstgöring som något mycket positivt.

Något som är mindre positivt är att de tjänstgöringsorter som anvisas civiltjänstgörarna alltid tycks ligga mycket långt borta hemifrån. Det är Arbetskraftsministeriet som sköter den här sidan av saken och den tjänsteman som handhar ärendet råkar av en "händelse" vara före detta befattningsofficer.

- Problemet med tjänstgöring långt borta hemifrån gäller ju också för de som väljer militärtjänst.

Civiltjänstgöringens innehåll borde överlag utvecklas menar Bengan och nämner någonform av U-landstjänstgöring som en möjlighet.

- Fast just nu ser det ut som om inget kommer att hända på en tid.

Inställningen till civiltjänstgöring varierar ju en hel del och det verkar som om det skulle bli allt svårare att erhålla civiltjänst. Antalet ansökningar som förkastas lär öka hela tiden.

- Fredsrörelsen ser jag på sätt och vis som en garanti för att man inte kan spela bort civiltjänsten som ett alternativ, menar Bengt.

Civiltjänst kan beviljas antingen på basen av såkallade etisk övertygelse eller på basen av religiös övertygelse. Många hävdar att de som hänvisar till religiös övertygelse kommer lättare undan än de som anholder om civiltjänst på basen av en icke-religiös motvilja mot våldsamma metoder.

Civiltjänst kan man ansöka om antingen direkt vid uppbudet eller under beviljat uppskov. En beväring som kallats till tjänst har också rätt att anhålla om civiltjänstgöring. Det är mycket nyttigt att ta kontakt med någon civiltjänstgörare eller Finlands civiltjänstgörares förbund för att få mer information.

Det är också möjligt att vägra att delta i repetitionsövningar för att på så sätt visa sin övertygelse.

Den som går omkring och funderar på civiltjänst uppmanas av Bengt till att ta reda på mer, läsa och fundera så att den är säker på sin sak.

- Det är bäst att verkligen veta vad man vill när man gör sitt val.

Förhörsförfarandet som hör till beviljandet av civiltjänst kan ibland vara direkt kränkande och godtyckligt.

- Men jag har inte ångrat min civiltjänst en enda gång, säger Bengt Östling.

MITTENS KANDIDATER

44. Jonna Aminoff	HF
45. Tom Back	HF
46. Babben Backman	ESF/ES
47. Berndt Ekholm	ESF/SS
48. Rabbe Eklund	ESF/SS
49. Annika Forsström	ESF/SS
50. Kati Frostell	ESF/SS
51. Maria Grönroos	ESF/SS
52. Gun Hedström	MNF
53. Solveig Hellström	ESF/SS
54. Kerstin Häggblom	HF
55. Jerker Johnson	ESF/SS
56. Tinka Jungar	ESF/SS
57. Tom Kankkonen	ESF/SS
58. Elisabet Kurtén	ESF/SS
59. Lena Långbacka	ESF/SS
60. Marika Lönn	HF
61. Axel Rappe	MNF
62. Mats Rönholm	KTF
63. Elina Soukka	ESF/SS
64. Maria Sten	TF
65. Tua Welin	MNF
66. Bengt Östling	ESF/SS

KÅRVAL 23-24.11

STUDIER FÖR VAD?

Vad fick du egentligen ut av studieorienteringen? Vet du nu hur du skall studera för att klara tenterna?

De här frågorna ställer man sig efter att ha studerat en tid. De flesta gulnåbbar undrar vilken meningen egentligen var med studieorienteringsveckan i början av terminen. Många skolkade efter den första föreläsningen som berättade om hur många studenter som studerade 1920. Om utvecklingen i Högskolorna och att vi idag har fler universitet än för 30 år sedan.

Vart tog hjälpen vägen?

Många frågar sig vilken vitsen med all information i början var. Vem visste att språktjänst fanns? Nu kunde man ha gått och läst språk när man för övrigt bara hade ett ämne. Efter informationsveckan i september var det slut med informationen. Sedan gällde det att pröva på och se vart det ledde. Det första året vid Akademin tycks gå åt till trial and error. Och föreläsningar...

Minneskunskap = passivitet.

Föreläsningar som försöker pränta in en massa fakta i en nybakad student. Föreläsningar där föreläsaren är så oinspirerad att lära att man somnar på timmen. Tur att det finns kompendier så att läraren vet vad han skall lära sina studenter.

Det är som forskaren Firenze Marton har kommit fram till: Att när man inte kan ifrågasätta och få ett orsakssamband av kunskapen som präntas in leder det till passivitet. Redan i skolan blir de blivande studenterna passiva och i högskolan fortsätter processen.

Man glömmer det mesta.

Minneskunskapsinläarning leder nämligen till att man glömt det mesta efter ett prov eller en tent. - Genom att ha andra sorters frågor i skrivningar som inte kräver minneskunskap kan målet uppnås, anser t.f. professor Åke Holmström vid Pedagogiska Fakulteten.

Målet innebär här att få fram kritiska och initiativrika människor. Enligt Åke Holmström har studieorienteringen och studietekniken kommit i skymundan. De borde kanske fördelas lite över hela studieåret och större vikt borde ges dessa ämnen. Detta samtidigt som undervisningen borde handhas av kompetenta lärare. Egentligen borde de allmänna studierna flyta mera samman med de andra ämnen, så att en helhet uppnås. Idag är studierna till stor del faktainriktade.

- Visst behövs faktakunskap, men man skall inte mata en massa forskningsresultat utan att redogöra för hur fakta nåtts, tycker Åke Holmström.

Önsketänkande med ett kritiskt universitet?

Som alltid är det fråga om resurser när det gäller högskolorna.

- Tyvärr är det många olika faktorer som spelar in så att vi inte får igång en omfattande forskning om skolans roll som uppfostrare, berättar Åke Holmström.

Men bör inte högskolan vara kritisk för att kunna visa sitt oberoende gentemot staten. Man bör dock komma ihåg att examensreformen är inne på sitt tredje-fjärde år, och därför får gulnåbbar ännu fungera som experimentkaniner.

Åke Holmström säger om elever att de borde se vad det är fråga om, och delta aktivt i utvecklingsarbetet. Detsamma gäller också studenter. Redan det att Firence Marton säger att minneskunskap förvränger verkligheten bör få oss vakna om vad som sker runt oss.

Axel Rappe

WESIB OR NO WESIB?
thats the question

Finlands Studentkärers Förbund (FSF/SYL) har i dagarna ställts inför en ny internationell fråga. I Förbundet ser man sig snart vara tvungen att ta ställning till en nyligen grundad västinriktad studentorganisation, WESIB eller Wester European Students Information Bureau.

FSF har sedan 1971 varit associerad medlem i IUS, International Union of Students. Sedan 1968 har IUS' medlemsskara bestått av de socialistiska länderna och länder i tredje världen. Någon motsvarande västinriktad organisation har inte funnits.

Nu, då WESIB grundats, kommer man på FSF, förutsatt att organisationen fungerar på ett seriöst och ansvarsfullt sätt, att undersöka möjligheterna till associerat medlemskap.

WESIB är delvis finansierat av Europa Rådet, dessutom har Fälldins regering beviljat organisationen 400.000 SKr för verksamheten. WESIB:s högsätet kommer att ligga i Sverige.

Inom FSF oroar man sig för denna tydliga polarisering mellan studenter i öst och väst. Finlands roll på det internationella planet har hittills varit att försöka bygga en bro mellan öst och väst, istället för att splittra. I dagens läge då stormaktsrelationerna annars också är dåliga, är det inte så bra att studenterna följer upprustningsandan. Kanske frågan om associerat medlemskap blir debatterad på FSF's förbunds möte 25-26.11 i Otnäs.

Krisse Wikberg

Lättare än så här kan det inte bli.

Tjattrar och rullar
med ögonen

OTROLIGT

NATURTROGEN

Glanslackerad!

Variabel hastighet och
slow-motion.

Elektrisk BANANSKALARE

Bara en månad till jul! Goda råd
är dyra. Men här är några. Fantastiska
klappar åt hela familjen. Och du hade
ingen aning ifjol om att nu behöver
du just dessa grejor. Lagren är
små så slå till redan idag. Goda
råd är dyra!

Känner du igen
situationen?

NU HAR DEN ÄNTLIGEN
KOMMIT

Skrattmaskin

Inställbar
I-10 personer

Millioner
nöjda
kunder

ELEKTRISK NATTMÖSSA

MELODI-ALARM, som spelar melodin
"YELLOW ROSE OF TEXAS"
på ett väckande sätt.
Finsö: NATTBELYSNING.

Ditt bästa
köp!

PASSA PÅ!!!

En fantastisk nyhet!

ÄGG-KNACKARE

SPAR TID och PENGAR

automatisk. Bara litta och
trycka. Automatiken sköter
resten med bästa resultat.

Självtvölare med
variabel fördröjning 3-10 sek.

Snabbstart för otaliga. Liten och lätt

Med beskrivning och utrustning till 60 olika tricks.